

Čtvrtletník – říjen 2020 – číslo 3
Trimestriel – octobre 2020
Driemaandelijks – oktober 2020

BELGIQUE - BELGIE
1420 BRAINE-L'ALLEUD 1
P 001887

Zpravodaj

Českého krajského spolku Beseda

Milí přátelé,

přiznám se, že si občas, pro zábavu ráda přečtu horoskop a pobavím se tím, co mě „určitě čeká a nemine“. Horoskopy jsou napsané skutečně šikovně: protože člověk není bytost jednoduchá, jednoduší, na každého se tam něco hodí. Myslím, že jsem svůj úplně první horoskop přečetla někdy ve 12 letech. Knihu z přelomu 19. a 20. století mi tehdy půjčila moje prababička. Bylo to pro mladou holku opravdu fascinující čtení. Stálo tam něco v tom smyslu, že když po narození neumřu na spálu a v 5 letech mě neuštkne had, pak mě možná v 16 letech kopne kůň. Když mě ve 20 nezajede vlak a ve 25 nezemřu při porodu dítěte, pak ... a tak to pokračovalo s různými dalšími katastrofami každé desetiletí ... a že když to všechno překonám, dožiju se požehnaného věku. Nemám tušení, jak vysoký byl před více než 100 lety požehnaný věk, nejspíš jsem se jej bez všech těch katastrof už dožila! ☺ Škoda jen, že se ta kniha kamsi propadla, měla jsem ji v rukou jen jednou, ale bylo to, jak je vidět, nezapomenutelné setkání.

Kromě této knihy mi utkvěl v hlavě ještě jeden horoskop. Bylo to koncem roku 2008, kdy ve světě řádila podstatně jiná krize než nyní a kdy jsme na naši schránku ještě neumístili nálepku zakazující reklamy. V posledním vydání časopisu Le Vlan byly kraťouchké horoskopy na rok 2009. Vystříhla jsem si tehdy ty, které se týkaly členů naší rodiny. Na konci roku jsem si pro zajímavost a pobavení chtěla zkontrolovat, co se nám vyplnilo. Náš nejstarší syn ukončil na podzim 2008 studium na ULB, pak pracoval jako

dobrovolník v jedné neziskovce a zaměstnání si nijak intenzivně až do ledna 2009 nehledal. V lednu rozeslal pár životopisů, měl několik pohovorů a 27. ledna byl přijat do zaměstnání, kde pracuje dosud. A víte, že v jeho horoskopu stálo, že se 27. ledna výrazně změní jeho finanční situace?! Neuvěřitelná náhoda! Kdyby to byl horoskop na jeden den nebo týden, nebylo by to tak zvláštní, ale na celý rok?

ilustrační foto

Proč vám píšu o horoskopech? Říkám si, zda vůbec někdo předpověděl, co nás letos čeká – kromě oné knihy z 80. let, z níž na jaře kolovaly po sociálních sítích úryvky? A kromě všelijakých spikleneckých teorií. Osobně bych nikdy nevěřila, že může dojít ke všem těmto omezením, k neuvěřitelným ztrátám lidským (na životech, na zdraví i na psychice), ke ztrátám kulturním, ekonomickým a bůhvíjakým ještě. A jak moc všichni zchudneme! Nemyslím tím jen finanční situaci (i když je pro celé vrstvy obyvatel opravdu svízelná), mám na mysli bo-

hatství našich kontaktů, přátel a známých, se kterými jsme se více či méně pravidelně a osobně stýkali. Teď nám, až na pár výjimek, zbývají ke kontaktům jen různé sítě, ale díky i za ně.

Beseda, jakož i mnoho ostatních zájmových organizací, musela všechny plánované akce letos zrušit, v rámci platných omezení a v zájmu vašeho i našeho zdraví. Co zrušit nedokážeme, je Mikulášská nadílka. Nemáme žádnou skleněnou kouli, kromě té z Gratie agit, ☹ netušíme tedy, co bude za šest týdnů. Avšak když se nepodaří nic jiného, alespoň zajistíme pro vaše děti nadílku.

Kdo v kovidové krizi rozhodně nezahálí, jsou hackeři. Napadli server, který provozuje naše webové stránky, proto se na ně teď nemůžete napojit. Snad se našemu webmasterovi brzy podaří všechno na nové platformě obnovit.

Nezbývá, než se obrnit trpělivostí a doufat, že nás žádná další koronavirová vlna nečeká a že se budeme moci opět bez obav scházet s celou rodinou, s přáteli, setkávat se v Besedě i jinde, věnovat se kultuře a sportu, cestovat, dělat bez omezení to, co nás těší. Doufám, že se vám a vašim drahým virus vyhnul, a pokud jste se přece jen nakazili, že byl průběh nemoci lehký.

Opatrujte se! Těšíme se na vás ještě víc než kdy jindy!

Olga Schmalzriedová

KAM NA VÝLET VÁM RADÍ VÝBOR BESEDY

Drezíny v Ardenách

Pokud o víkendu rádi opouštíte ruch velkoměsta a těšíte se na barvy a zvuky lesa, doporučuji vám výlet do Arden na šlapací drezíny. Cesta autem sice zabere asi hodinu času, ale stojí to za to.

Nedaleko městečka Falaën, na jih od Bruselu se nachází v údolí řeky Molinee dvě bývalé železniční trasy, dnešní dráhy pro šlapací drezíny. Vlaky zde přestaly jezdit už v 60. letech minulého století, ale od roku 1994 zde můžeme navštívit zajímavou turistickou atrakci, čtyřkolové drezíny. Drezíny se budou určitě líbit vašim dětem, na jednu drezínu se vejdu 4 osoby. Můžete se vydat na dvě trasy, kratší měří 6 km, ta delší 8 km. Abyste dojeli až do cíle, musíte zapojit všechny svaly na nohou, takže procvičíte tělo každého člena rodiny. ☺ Nejen pro vaše děti bude velkým zážitkem průjezd dvěma tunely.

Když dojedete malebnou krajinou až na konec, vydejte se ještě na procházku ke klášteru Abbaye de Maredsous, kde se můžete nejen pokochat krásnou stavbou, ale dát si i nějaké dobré občerstvení. Protože je trať jednokolejná, platí, že v sudé hodiny jezdí drezíny jedním směrem a v liché opačným.

Až tedy budete chtít zažít aktivní víkend, vydejte se do Arden na šlapací drezíny, budou se líbit vám i vašim dětem.

<http://www.draisines.online>

z archivu rodiny Pilařových

z archivu rodiny Pilařových

Lenka

Návštěva Folx-les-Tombes

Milí přátelé,

jedním z míst, které by stálo za návštěvu v rámci výletu a procházky přírodou, je vesnička s půvabným názvem Faulx-les-Tombes, ležící ve valonských lesích, 15-20 minut jízdy autem od Namuru. Ve vesnici můžete navštívit kostel sv. Josefa v romano-byzantském stylu. Za vesničkou narazíte na okouzující hrad de Faulx ze 13. století s gotickými věžemi a renesanční fasádou.

<http://www.gesves.be/faulx-les-tombes>

Hlavní turistickou atrakcí jsou ale bezesporu Goyetské jeskyně (Grottes de Goyet) v obci Gesves, vzdálené asi 3,5 kilometru od Folx-les-Tombes. Vede mezi nimi turistická trasa. Své stopy v nich zanechali jak lidé neandertálští, tak kromaňonští a celé rodině se budou zamlouvat také interaktivní hry.

Bohužel, v době covidové se může stát, že se budeme moci projít přírodou, ale návštěvu památek si ponecháme na jiný... Proto je lepší se před výletem mrknout na stránky vybraných památek, abychom věděli, do čeho jdeme....

<http://museozoom.be/musée/grottes-de-goyet>

Hlavní je žít a dívat se na hezké věci, přeju vám tedy jen to nejhezčí na místech, která navštívíte. A dejte nám vědět, jaké to bylo!!

Alena

Hon na trolly

Znáte to: blíží se víkend a vy vymyslíte, co s dětmi podniknout, abyste se dostali ven z města. Pokud máte rádi přírodu a procházky, zkuste zajet do rekreační oblasti De Schorreⁱ. Z Bruselu směrem na Antverpy vám cesta zabere asi půl hodiny.

Na toto místo jsem natrefila před nějakým časem úplnou náhodou. Za-

z archivu rodiny Gjerdengen

ujali mě lesní trollové, kteří jsou ukryti v tamějším lese a kteří mi připomněli oblíbený film mého švédského manžela, Trollhunterⁱⁱ. Dřevěné několikametrové sochy vytvořil dánský výtvarník Thomas Damboⁱⁱⁱ za použití recyklovaných materiálů a starých beden. V lese je ukryto trollů sedm: některé je třeba hledat mimo vyznačené trasy, jiní jsou blízko upravených stezek. Lesní cesty střídají dřevěné lávky i bosá neboli „barefoot“ stezka.

Celý areál toho nabízí mnoho. My jsme zatím prošli tu část parku, kde jsou asfaltové cesty, vhodné pro kolo, odrážedlo nebo motokáry (ty se dají na místě zapůjčit). Na ostrovní části parku jsme si zahráli minigolf, projeli se na šlapadle (minigolf i šlapadlo je třeba si v tuto chvíli zarezervovat a zaplatit předem^{iv}) a prošli část lesa, kde jsme našli zatím celkem 4 trolly. Neodradil nás ani déšť, děti si užily bláto a všichni jsme si odpočinuli u kávy a sodovky v Brasserie De Schorre^v, umístěné hned vedle velkého dětského hřiště.

Areál je moc pěkný, jezírka a fontány potěší oči, dá se zde zaspotovat ve dvojici i s rodinou, nemluvě o možnosti procházky v lese. Máme v plánu se sem vracet minimálně do doby, než objevíme všechny schované trolly, věřte mi, stojí to za to!

Zuzka

z archivu rodiny Gjerdengen

ⁱ<http://www.deschorre.be>

ⁱⁱPůvodní název Trolljegeren, norský horor/fantasy film z roku 2010: <https://en.wikipedia.org/wiki/Trollhunter>

ⁱⁱⁱ<https://www.boredpanda.com/7-trolls-forest-hidden-sculpture-thomas-dambo/>

^{iv}<https://tickets.ticket.monster/event-s?lang=nl&distributionId=170693>

^vwww.brasseriesdeschorre.be Zde bych doporučila pouze nápoje, jídlo je spíše jako z rychlého občerstvení.

Dva tipy na výlet

Už je to hezkou řádku let (snad 19 nebo 20), když všechny naše děti chodily ještě do školy a navíc se učily hrát na různé hudební nástroje. Chtěla jsem je na konci školního roku něčím zajímavým překvapit a odměnit za krásné výsledky. Tehdy jsem se dozvěděla o (v té době netradičním) interaktivním muzeu Patafonie. Nevěděla jsem, do čeho jdeme, ale stálo to za to. Co sál, to jiné „hudební“ nástroje. Tóny totiž vydává kdejaký předmět denní potřeby. A když k tomu máte zapáleného hudebního průvodce a prima partu lidí (početně i před pandemií omezenou), o krásný a veselý zážitek je postaráno. Dům Patafonie najdete v Dinantu. Rezervace byla nutná vždycky. Vše potřebné je zde: <https://www.pataphonie.be/en/home>

Naše první návštěva Patafonie byla naplánována na nedělní odpoledne, proto jsme se cestou zastavili v krásném zámecném parku Annevoie, plném zeleně, jezírek a vodotrysků.

z nichž žádný není poháněn jinou silou než vodním samospádem. Určitě to stojí za návštěvu. Informace najdete zde: <http://www.annevoie.be/en/>

Olga

PS: A ještě dva dodatky:

Do Patafonie jsme se pak vraceli několikrát a vždy jsme byli spokojeni. Párkrát to bylo i se skupinou mládeže ze Šlapanic (partnerského města Braine-l'Alleud), kteří tu byli na výměnném pobytu.

Do Annevoie jsme znovu zavítali vloni na konci května, když slavila naše dcera narozeniny, poprvé jako maminka 4měsíční dcery. Tehdy jsme se v parku tak nějak zapomněli a museli jsme i s kočárkem lézt přes plot, protože už nikde nikdo nebyl. Ale i tak to byl pěkný zážitek, na který se nezapomíná! Kdybychom museli v parku přenocovat, bylo by to horší. Takže se raději s tamní krásnou přírodou rozlučte včas. ☺

Dobrá zpráva pro milovníky a studenty francouzštiny

Milí krajané,

máte v rodině učitele nebo učitelku? A vyučuje cizí jazyky? Pak je vám jistě jasné, že se takový učitel celoživotně pídí po aktuálních materiálech, kterých není nikdy dost.

Už je to několik let, co Beseda spolupracuje s belgickým spolkem „Křižovatka románských kultur“. Osobně si nemohu vzpomenout, kdy přesně tato spolupráce začala, avšak vím, že už někdy před 10 lety jsme dováželi krabice po banánech plné francouzských knih a časopisů pro děti a mládež do mnoha základních a středních

škol v České republice nebo jsme alespoň sehnali řidiče ochotného dopravu zajistit. Namátkou si vzpomínám na školy v Ústeckém kraji v Mostě a Děčíně (seznam škol, kde se vyučuje francouzština, nám tehdy dodalo vedení Ústeckého kraje). Další krabice s materiály putovaly do škol v Turnově, Jičíně a Semilech. Jiné se ocitly v Českém Brodě u Prahy nebo ve Šlapanicích u Brna. Pan Forrer osobně zavezl spoustu knih na Slovensko, hlavně do Košic a Prešova, takže nabídka se týká obou našich republik.

Jednalo se o nové materiály, které vydavatelům zbyly. Zásoby se sice tenčí, dnes se

tisknou téměř přesné počty podle objednávek, ale pomoci ještě můžeme. Pozeptěte se ve svém okolí, odkud pocházíte, kde se tam vyučuje francouzština. Pak jen stačí spojit se s panem Forrerem, nahlásit počet dětí nebo studentů, kteří se francouzštině věnují, a jejich věk. A až pojedete do Česka, krabici či dvě tři tam zavezte. Pokud by vám dělalo problém komunikovat s panem Forrerem francouzsky nebo zajistit dopravu, kontaktujte Besedu, rádi též pomůžeme.

Olga

Víte o nějaké škole nebo o knihovně, o nějakém učiteli či učitelce v Česku nebo na Slovensku, kteří potřebují k výuce francouzštiny knihy nebo časopisy? Případně by uvítali díla klasických autorů, jakými jsou Balzac, Dumas, Flaubert, Hugo, Lemonnier, Maeterlinck, Maupassant, Mérimée, Rodenbach, Verne, Zola a další?

Tým spolku Carrefour des Cultures Romanes z Jodoigne poskytuje všechny materiály (do spotřebování zásob) zcela ZDARMA. Dopravu zajistí zájemce.

Další informace získáte od Carrefour des Cultures Romanes

Odpovědná osoba: Roland Forrer, Mobil: 0471 01 52 58, E-mail: carcultrom@gmail.com

Krajanek ve světě zahajuje v září výuku pro krajanů z celého světa!

Spolek Krajanek ve světě z.s. připravil ve spolupráci s Magistrátem hlavního města Prahy (odbor školství, mládeže a sportu, oddělení koncepce a projektů) a Jazykovou školou s právem státní jazykové zkoušky hlavního města Prahy první ročník distanční výuky pro české děti žijící v zahraničí.

Projekt je po odborné stránce konzultován s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (O 210).

Ve školním roce 2020 – 2021 byly otevřeny pilotní třídy na úrovni 1. a 2. třídy ZŠ. Projekt je plánován jako mnoholetý s postupným nárůstem tříd. Cílem projektu je vytvoření podmínek pro rovný přístup ke vzdělávání pro české děti dlouhodobě pobývající v zahraničí a nastavit úroveň a rozsah výuky tak, aby byla ověřena reálná možnost splnění očekávaných výstupů podle §18 odst. 1 vyhlášky č. 48/2005 Sb. a přípravy žáků ke zkoušce v kmenové škole.

Distanční online výuka českého jazyka je upravena specifikům českých žáků žijících

dlouhodobě v zahraničí. Projekt je zaměřen především na děti, které nemají přístup k výuce češtiny (například nežijí v místě, jež má aktivní krajskou školu nebo krajský spolek, který výuku češtiny organizuje, popřípadě výuka poskytovaná krajským spolkem nepokrývá jejich potřeby).

Projekt řeší současné nedostatky ve vzdělávání českých dětí v zahraničí. Děti dlouhodobě pobývající v zahraničí mají omezený přístup k českému jazyku a kultuře. Českojazyčnému prostředí jsou vystaveny omezeně. Problém se stupňuje obzvláště v oblastech, kde neexistují aktivní krajské spolky nebo české školy v zahraničí.

Cílem projektu je vytvoření systému, který by umožnil dětem přístup k výuce, učebním pomůckám přizpůsobeným specifickým požadavkům multilingvlních dětí a vytvoření inkluzivních tříd tvořených dětmi žijícími v zahraničí.

Projekt díky moderním technologiím zajistí pravidelnou výuku českého jazyka s evidencí docházky a možností pravidelného přezkušování. Přezkušování bude v pilotním roce neformální a bude sloužit jako zpětná vazba pro děti i rodiče. Jeho účelem je, aby se děti seznámily se známkováním a připravily se na přezkoušení na své kmenové škole v ČR. Kvalita výuky bude zajištěna aprobovanými pedagogy.

Další informace naleznete na stránkách www.krajanekvesvete.cz/vyuka/, dotazy k distanční výuce směřujte na spolek Krajanek ve světě z.s., na e-mail: vyuka@krajanekvesvete.cz.

(Text převzat z webových stránek spolku Krajanek ve světě z.s.)

Představujeme Gallery 26 – art & boutiques

Gallery 26 v Bruggách (foto © Victoria Vandeplassche)

Všeobecná krize darovala základy odvážnému projektu. V samém centru historických Brugg pan Dušan Swalens vede čokoládový byznys ve dvou prodejnách. Jak současnost ukazuje, turistika je zdroj nespolehlivý; rozhodli jsme se tedy větší prodejnu transformovat v místo s hlubším významem. Chceme nabídnout exhibiční prostor obyvatelům Brugg i talentovaným jedincům z celého světa – nejen v rámci umění, vítány jsou i projekty z oblasti vědy či podnikání. Čokoláda se stane marginálním aspektem prodejní galerie, prostorovým doplňkem k našemu srdcovému projektu, který postupem času zmizí úplně.

„Čokoláda zapříčinila vznik našeho týmu; více než to nás však spojuje tvořivost a nadšení lidskými schopnostmi a kreativitou. Tuto fascinaci chceme přenést do praxe založením Gallery 26.“

Prostory tak získaly potenciál zcela jiného rozměru. Naším záměrem je provokovat vývoj a zážitek – zavést návštěvníka pod povrch pouhého dívání se. Nejlepší publikum je aktivní, zapojené do přímé zkušenosti. Chceme stimulovat nápo-
mocnost a pocit sounáležitosti, který lidem již

poněkud uniká. Pokud projekt získá dostatečnou pozornost, plánujeme do pravidelného programu zařadit galavečery, přednášky, prezentace, speciální hosty, autogramiády, soutěže, ochutnávky, ženské kruhy, taneční večery a spoustu dalších akcí, které v lidech zanechají příjemné pocity. Vznikne tak neobvyklé místo setkávání, sdílení informací a otevřenosti.

„Pokud bychom chtěli náš tým i projekt charakterizovat jedním slovem, byla by to otevřenost. Ač možná nenápadná, je klíčovou vlastností, která nás odděluje od masy podobně znějících projektů.“

V neděli 2. srpna jsme uskutečnili takzvané nultou vernisáž, kterou byla Gallery 26 představena veřejnosti. Program čerpal z rodinného kruhu: předvedl se Dušan Swalens se svými makro-fotografiemi z magických kolekcí BIO a Elementy, a jeho partnerka Kateřina Hejdová, výtvarnice a designerka. Kateřina prezentovala osobité ztvárnění ženy v obrazech a ručně malované oděvy inspirované folklorem a rozmanitostí dávných etnik. Součástí večera tedy byla i módní přehlídka, kterou jsme uvedli na trh módní kolekci Re-born in Bruges. Módní přehlídky se budou dle možností autorky nepravidelně konat i nadále.

„Naše modelky nejsou anonymní nositelky oblečení, ale atmosféry osobního kouzla – předvádíme lidskost, ne dokonalost.“

Další příjemné setkání proběhlo v pátek 4. září. Všechna pozornost tentokrát byla soustředěna jen na jednoho autora. Valery Kruchkovski: umělec, vypravěč, milá osoba. Samotná jeho přítomnost vytváří nezvyklou atmosféru důvěrného neznáma – svou příběhovostí zavádí vnímavého člověka za hranici všedního dne a navyklých způsobů posuzování, v přítomnosti i na papíře. Valery se specializuje na akvarelovou malbu ulic a měst, inspiruje ho okolní dění při samotném procesu malby, zvuky, náhlé vjemy. Jeho dílo navštívilo přední galerie například v Moskvě, Hong Kongu, Bali, Mexiku nebo Francii. V Gallery 26 Valery vystavil malby Brugg, Prahy, Paříže a Itálie. Při vernisáži promluvil i čestný host pan Fernand Thienpondt, prezident International Watercolour Association of Belgium.

V pátek 2. října se bylo možno přijít nasytit vnímáním na další akci. V 19 hodin proběhla vernisáž holandského vizuálního umělce. Harold Aspers se pyšný vlastnoručně vyvinutými technikami vy-

užitými především k expresi krásy žen; přirozeně krásy, která prochází jeho dílem jako hlavní téma.

Vstup na akce je vždy zdarma, dobrovolně však můžete podpořit náš projekt koupí dárkové tašky s příspěvky od partnerů, tzv. Support bag.

Naše galerie je zajímavým místem k návštěvě kterýkoliv den. Nachází se v jedné z tepen Brugg Vlamingstraat, číslo 26 (odtud jednoduchý název Gallery 26). Krom dočasných a stálých expozic zde najdete i jiné originální zboží jako malé autorské suvenýry, starožitnosti, původní filmové plakáty, ručně malované oděvy z módní kolekce Re-born in Bruges Kateřiny Hejdové, nebo ručně vyráběné šperky s polodrahokamy pana Josefa Špatiny. Naše galerie je zajímavým místem k návštěvě kterýkoliv den. Nachází se v jedné z tepen Brugg Vlamingstraat, číslo 26 (odtud jednoduchý název Gallery 26). Krom dočasných a stálých expozic zde najdete i jiné originální zboží jako malé autorské suvenýry, starožitnosti, původní filmové plakáty, ručně malované oděvy z módní kolekce Re-born in Bruges Kateřiny Hejdové, nebo ručně vyráběné šperky s polodrahokamy pana Josefa Špatiny.

Fernand Thienpondt (foto © Serge Vandeplassche)

Zveme vás také ke zhlédnutí novorozeného webu www.gallery26.eu, kde naleznete aktuální informace o nadcházejících i uplynulých událostech.

Najdete nás i na facebooku: www.facebook.com/gallery26bruges

Pro ty, kteří nemohou nebo nechtějí být přítomní fyzicky, vyvíjíme e-shop: www.sweet-life.be

Těšíme se na Vás!

Žaneta Špatinová

Text nebyl redakčně upraven.

Dušan Swalens v Gallery 26 (foto © Žaneta Špatinová)

Kateřina Hejdová, Dušan Swalens, Liselotte Swalens, Žaneta Špatinová

Dušan Swalens a Valery Kruchkovski (foto © Sofya Demskaya)

Krajanská konference 2020 – 2021

Letos v květnu, když se epidemiologická situace v Česku i jinde stabilizovala, jsme dostali pozvání na krajanskou konferenci, kterou Koordinační výbor zahraničních Čechů pořádá v Praze každé dva roky. Letos se měla konat za podpory senátní Komise pro krajany na konci září na téma **ÚLOHA A MÍSTO ZAHRANIČNÍCH ČECHŮ V BILATERÁLNÍCH VZTAZÍCH**. Hlavním cílem setkání bylo podle organizátorů „prodiskutovat a zmapovat současný stav vztahů mezi krajanskými komunitami v jednotlivých zemích a českým státem, tedy co pro sebe můžeme vzájemně udělat, jak si můžeme více pomoci.“

Vzhledem k současné situaci kolem koronaviru byla konference přeložena na příští rok, v úvahu připadá červen, srpen nebo září. Budeme vás o jejím konání informovat. Zatím máme čas přemýšlet o tom, zda a jak můžeme k tématu konference přispět.

O minulých konferencích na různá zajímavá témata (včetně konkrétních příspěvků účastníků) si můžete přečíst na stránkách www.zahranicnicesi.com.

Členské příspěvky

Milí přátelé,

dovolte mi, abych jménem výboru Besedy poděkovala všem našim věrným členům, kteří nehledě na to, že pro ně nemůžeme pořádat žádné akce, že dosud ani nedostali výtisk prvního čísla Zpravodaje, který spatřil světlo světa v březnu, avšak uvázl kdesi v poštovních temnotách, obnovili své členství v Besedě zaplacením členského příspěvku. Ten stále činí **15 € za jednotlivce a 25 € za rodinu**.

Tuto sumu je třeba poslat na účet Besedy u ING číslo **BE26 3630 3022 4129**, BIC je **BBRUBEBB**.

Ti, kteří nám poslali příspěvek do konce června, našli svoji členskou kartičku (coby potvrzení svého členství) v druhém čísle Zpravodaje. Pošta vám jej doručila v první polovině července. Pokud jste poslali příspěvek později, najdete kartičku v tomto čísle, až nám výtisky, posílané z Česka, belgická pošta přiveze.

Děkujeme všem našim členům a přejeme jim jen vše dobré. Těšíme se na vás, až bude opět možné se scházet.

za besední výbor - Olga

Mikulášská nadílka

Kam až moje paměť sahá a kde to besední dokumenty potvrzují, Mikuláš nikdy na naše děti v Belgii nezapomněl. Pouze po dobu obou válek Beseda musela svou činnost přerušit. Nyní bojujeme s neviditelným nepřítelem, kterého dost dobře neznáme, snad proto je boj tak nejednotný a chaotický.

Přemýšleli jsme s výborkami, jak to jen zařídit, aby naše děti měly alespoň nějakou radost, když už se jim toho letos tolik zakázalo! Sál máme na 29. listopadu zarezervovaný již více než rok, ovšem ni-

kdo dnes nedokáže říct, zda jej budeme moci využít. Situace se mění pomalu obden, a většinou k horšímu.

Každopádně jsme v Česku objednali tradiční adventní perníkové (doma vyrobené) kalendáře, které necháme do Belgie dopravit. Pokud se nadílka bude moci uskutečnit, tak bohužel bez tradičního tvoření a obvyklého scénáře. Pokud budou podobné akce v té době oficiálně povolené, přijmeme ve dvou skupinách maximálně 70 dětí. Pokud se akce konat nebude, budete si moci po domluvě perník pro své děti vyzvednout a tím je ujistit, že na ně Mikuláš v Belgii přece jen nezapomněl.

Více informací najdete v příštím čísle Zpravodaje, které by mělo vyjít začátkem listopadu. Svůj zájem o účast na nadílce nebo jen o perníkový kalendář můžete vyjádřit na adrese beseda.prihlasky@gmail.com již nyní. Držte nám palce, aby se dobrá věc podařila.

Olga

Zajíček na koni o.p.s. vzkazuje:

Zpráva o dvojjazyčnosti synka

ilustrační foto

Myslím, že je na čase zhodnotit své téměř čtyřleté snažení o to, aby se ze synka stal perfektně bilingvní jedinec. Takže verdikt: myslím, že dobrá práce u všech zúčastněných. Včetně mé vlámské ženy, která přetrpěla asi půlroční období, kdy na ni Emílek mluvil převážně jen česky. Což prospělo oběma stranám: Sára teď může u pracovních pohovorů směle prohlašovat, že má češtinu na úrovni tříletého.

Pomohlo to, že máme šikovnou českou chuť, která k nám pravidelně chodí, i to, že náš společný jazyk se Sárou je stále převážně angličtina. Ale taky k tomu jistě přispělo i to, že čeština je prostě super jazyk.

Jednak je zvukomalebná, což třeba holandština zcela postrádá. Holandština je stejná jako Holanďané: úsporná a funkční. Většina slov má jednu nebo dvě slabiky, to aby to netrvalo moc dlouho. V tom je holandština stejná jako angličtina (pokud má anglické slovo více než dvě slabiky, je většinou převzaté z francouzštiny – no schválně si to zkuste). Navíc tyto slovesné výkřiky obsahují často tvrdé souhlásky: v, r, b a z, z kterých se hezká slova dělat nedají.

Čeština je také efektivní. „*Nejdu*“, řekne Emílek na pokyn, aby šel do koupelny, a karty jsou jasně rozdány. Pokud by chtěl podobnou drzost říct holandsky, musel by použít pětislovnou větu: „*ik wil daar niet gaan*“. Než složit takový slovesný útvar, holandský kluk se radši bez odmlouvání odebere do vany.

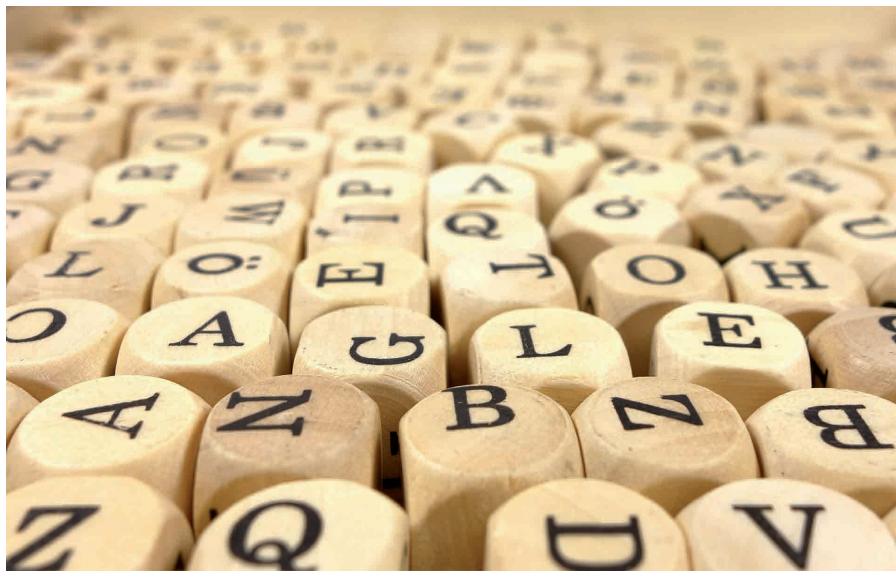
Na druhou stranu, čeština je těžká. Ale k mému překvapení se jako těžké ukázaly jiné jevy, než jsem čekal. Tak třeba ve skloňování a časování dělá Emílek minimum chyb. Jazykový cit funguje evidentně i u mnohojazyčných dětí. Jako nejtěžší se jeví zájmena (už chápu onu slavnou filmovou hlášku „zejména zájmena“). Emílek je použije málokdy dobře. *Tě, ti, tebe, tobě, tebou...* Místo všech těchto zájmen Emílek zpravidla používá „tvoje“ (v souladu s holandštinou – *jouw*), a já mu perfektně rozumím. Takže až bude kodifikátor zjednodušovat češtinu, tak dávám k zamyšlení. Taký bojujeme se slovesy. Říct „já budu vidět babičku“ je špatně, ale jak to polocizinci vysvětlit?

Emílek taky občas odmítne použít dvojité negativ, kterým je čeština nechalvě proslulá. „*My máme žádný bazén*“, postěžuje si kamarádovi v souladu s holandštinou, logikou a naším sociálním statutem. Nebo jsem nebyl schopen vysvětlit, proč po *dvacet, třicet a čtyřicet* nenásleduje „*pěťcet*“.

Emílek má docela dobrou výslovnost, ona vlámská a česká výslovnost zas tak rozdílná není. Ačkoliv má Emílek brutální hrdelní francouzské „r“. Ona je tady totiž ještě jedna věc... Emílek chodí do vlámské školky v Bruselu, což znamená, že skoro všechny děti jsou francouzsky mluvící a rodiče je do vlámské školky hodili jako na jazykový kurz. Vrtá mi však hlavou jedna věc: posledního půl roku byli Emílkovi spolužáci doma na covidních a potom na normálních prázdninách, takže zřejmě pozbyli všechnu svou holandštinu. Proto když se včera Emílek vrátil z prvního dne ve školce, trochu starostlivě jsem se ho zeptal, zda svému nejlepšímu kamarádovi Simonovi rozuměl. Podíval se na mě, jako že o čem to mluvím.

Takže jsou dvě možnosti. Buď se všichni ve školce domlouvají skřeky a fackami (což by mě zas tak nepřekvapilo), nebo brzo zjistíme, že se nám Emílek v tichosti a jaksí mimochodem stal perfektně fran-
kofonní.

Aleš Bartl

ilustrační foto

Doma v Belgii aneb jak jsem se stala krajankou

O tom, jak jsem našla nový domov v Belgii, o hledání sebe sama, o naději, o dětech, o myšlenkách, které mě prováží, a o přáních, která, jak věřím, se mi splní.

„Začala jsem dětem číst knížky od Foglara a je to hrůza, jak vůbec nemají slovní zásobu a pořád se ptají, mamííí, a co to znamená? Co je to průsmyk?“ „Počkej, až budou oba ve školce, potom se mezi sebou budou bavit už jenom vlámsky,“ doplňuje další kamarádka. „Postav dědu na stůl, ukážu mu Duplo lanovku, co jsem postavil,“ dožaduje se můj čtyřletý syn, abych přemístila počítač, kde právě vesele komunikuje s babičkou a dědou přes skype. I když takto vytrženo z kontextu, jsou to všechno milé komentáře, které se denně prolínají mým životem a vystihují drobnosti života v Belgii, kam jsem se před 8 lety přestěhovala z České republiky a která se stala mým domovem.

Zpravodaj krajanského spolku Beseda se mi poprvé dostal do rukou během oběda s kolegyněmi krátce poté, co jsem v létě 2012 začala pracovat v Bruselu. Pamatuju si, že mě zaujala rubrika narozených česko-belgických miminek. „To jich je tady opravdu tolik,“ pomyslela jsem si trochu naivně. V tom čase jsem ještě vůbec netušila, že zakrátko budu i já moci přispět do této rubriky. A že se z původní plánované několikaleté pracovní mise v zahraničí stane celoživotní cesta. Svůj bruselský byt jsem opouštěla na jaře 2016 s pár kufry a těhotenským bříškem, vstříc nové životní etapě ve vlámské vesničce v blízkosti Lovaně. Při pohledu zpět mohu říct, že to byl právě ten moment, kdy jsem poprvé o sobě začala přemýšlet jako o krajance, o někom, kdo odešel ze země, kde se narodil, a svůj život přenesl do země jiné. Že se moje životní cesta stočila do Belgie, kde jsem vyhodila pomyslnou kotvu. Plně jsem si to uvědomila při cestě z porodnice a pohledu na syna (a později na dceru), kterým jsme do vínku dali dvě malé kotvičky, české kořeny po mamince a belgické po tatínkovi.

Narodila jsem se v Havířově a studovala v Praze, kde jsem si po ukončení studií našla práci a na pár let se zabydlela. Kamarádi mi zůstali a mohu říci, že jich mám hned několik, kteří se odstěhovali za hranice nebo žijí s cizincem/cizinkou. Nikdy mi to nepřišlo nijak divné, a proto jsem to, když jsem se ocitla v Bruselu a později ve vztahu s Belgičanem, brala zcela normálně a přirozeně. Protože jsem vždy vnímala jazykovou bariéru jako nějaký mýtus a předsudek. Jsem přesvědčena, že lidé si mnohdy nerozumí více, přestože spolu mluví stejným mateřským jazykem. Že pochopení něčího sdělení nevychází jen ze samotných slov, ale také z kontextu, z určité míry empatie a naslouchání srdcem. Jsou to však okolnosti,

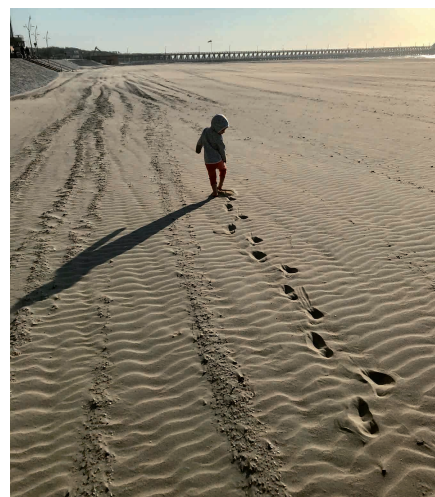
z archivu Kateřiny Slavíkové

ve kterých se člověk ocitne a nedokáže dopředu odhadnout, jak bude reagovat. Dá se předem připravit na to, jaké to bude žít v jiné zemi, jiné kultuře, jiných tradicích a sociálních vazbách? Nemyslím si to, obzvláště ne, pokud se člověk takto v novém prostředí ocitne na začátku sám a je pouze na něm prozkoumat vše kolem, najít si nové sociální vazby a navázat vztahy s lidmi. Není to nic jednoduchého, co by se událo ze dne na den, je to proces. Partnerský a rodinný život jsou všude dost podobné, vzájemná podpora, hledání kompromisů a dostatečná míra trpělivosti zcela jistě pomáhají na cestě k nalezení sebe sama v nové zemi. Rozhodnout se pro život v zahraničí a pendlování mezi domovem číslo jedna a domovem číslo dvě není jednoduché a míra náročnosti postupem času roste. Rozhodnout se pro budování domova v zahraničí je něco jiného, jiná životní filozofie. Mé děti mi vždy budou připomínat to, k čemu jsem se rozhodla a co byla a je moje životní volba.

Myslím si, že každý, kdo žil nějakou dobu v zahraničí, nebo zde žije trvale, se někdy setkal s otázkou, co je v dané zemi lepší nebo co mu chybí z České republiky. Přiznám se, že jsem nikdy nevěděla, jak na takové dotazy reagovat. Později jsem odpovídala jednoduše: všude je něco. Něco dobrého, něco lepšího, něco horšího, něco špatného. A pořád je co objevovat. Od srovnávání jsem se brzy posunula k zamyšlení, proč věci fungují v různých zemích jinak. V tom tkví nekonečné kouzlo poznávání a rozšiřování si obzoru. Jsem přesvědčena, že nikdy nedokážu úplně pochopit některé belgické kulturně historické kontexty, které ovlivňují náš život v současnosti. Stejně tak člověk přirozeně ztrácí detailní orientaci v dění ve své rodné zemi jednoduše

proto, že tam fyzicky není. Pokud budou mé děti v tomto přirozeně bystřejší a vnímavější, a plně doufám, že ano, bude to pro mě velké zadostiučinění. Zadostiučinění z toho, že jsme jim předali pohled z obou stran a nasměrovali je, jak najít pevný bod ve své česko-belgické (nebo belgicko-české?) identitě. Že mít v životě dvě kotvičky není přítěž, ale naopak, že mohou stavět na pevnějších základech.

„Nemohu nic plánovat a netuším, kdy se uvidíme s rodiči. Jak můžu vědět, co bude za situací v říjnu, natož pak na Vánoce?“ je další komentář vytržený z mnoha rozhovorů v poslední době, více než kdy předtím, protože jsme v době pandemie. Má generace v takové míře nezažila omezující opatření, které se na nás valí ze všech stran a přímo ovlivňují naše životy. Pokud jsme byli zvyklí plánovat návštěvy rodiny, kamarádů a známých v České republice přirozeně a lehce, jako schůzku na kafe s bývalými kolegy z práce v jednom městě, toto všechno se teď posunulo na úplně jinou úroveň. Byť vzdálenost zůstává stejná, překlenout ji vyžaduje mnohem víc úsilí a taky dávku štěstí. Nezbyvá nic jiného, než to celé přečkat a věřit, že se naše životy brzy vrátí as-

z archivu Kateřiny Slavíkové

poň trochu do normálu. Přejí nám všem hlavně pevné zdraví, hodně sil a brzká shledání s těmi nejbližšími, ať už v Belgii, České republice nebo kdekoli jinde.

Kateřina Slavíková
4. srpna 2020

Autorka žije s rodinou v Bertemu a pracuje na Katolické univerzitě v Lovani, kde se věnuje koordinaci a administraci evropského projektu v oblasti výzkumu a vývoje nových léčebných postupů cukrovky typu 1, www.innodia.eu

BRUSELSKÁ SOJKA alias Kateřina Farná

Byl to Adolphe Sax, kdo (skutečně) vynalezl saxofon?

„Jediný nástroj, který dokáže vyjádřit něhu i vášně!“ Tak označil saxofon francouzský skladatel Georges Bizet. Přesně víme, po kom je jeden z nejoblíbenějších nástrojů jazzmanů pojmenovaný. Málokdo ale ví, že jeho skutečným autorem byl nejspíš český nástrojař Václav František Červený, proslulý evropský výrobce žestových nástrojů. Podle slov jeho neméně slavné pravnučky, pěvkyně Soni Červené (95), neměl její praděd dostatek peněz na zaplacení patentu. A tak své příležitosti využil Belgičan Adolphe Sax.

Antoine-Joseph Adolphe Sax se narodil 6. listopadu v roce 1814 v Dinantu. Valonské, pro romantický výlet jako stvořené městečko si svého slavného rodáka náležitě cení. V jeho domě v blízkosti impozantní katedrály je volně přístupné muzeum. Na lavičce před ním sedí bronzový pan Sax. V ruce drží – jak jinak – saxofon.

Jako nejstarší z jedenácti dětí projevoval odmalička výjimečné hudební nadání. Ale jinak byl asi jako malý kluk pořádný nešika: spadl z třetího patra a zranil si hlavu dopadem na kámen, popálil se při explozi střelného prachu a popáleniny utrpěl i poté, co spadl na rozpálenou litinovou pánev. Dokonce se přiotrávil ve vlastním pokoji chemikáliemi, dostal do hlavy dlažební kostkou a jednou se málem utopil.

Lásku ke stavbě hudebních nástrojů zdědil po svém otci. V jeho firmě šel do učení, které velmi rychle dokončil. K tomu na konzervatoři vystudoval hru na flétnu a klarinet. Tíhnul k dechovým nástrojům. V patnácti vyrobil pro Národní průmyslovou výstavu v Bruselu klarinet ze slonoviny a dvě flétny, které vyvolaly obdivné reakce. O pět let později přišel s vylepšeným basklarinetem. Nadchl jím dirigenta pařížské opery a komponistu Françoise Habenecka natolik, že si ho koupil a ostatní klarinety pak označoval jako „barbarské instrumenty“. Ve zdokonalování klarinetů a jiných nástrojů Sax pokračoval i v dalších letech. Chtěl vytvořit hudební

nástroje, jejichž zvuk by se podobal zvuku nástrojů smyčcových, ale které by oproti nim měly mohutnější zvuk. A tak kolem roku 1840 přišel s takzvanými saxhorny, Saxovými rohy. Ale k tomu se dostaneme později.

Konkurenční vynálezce z Čech

O podobné invence se na jiné straně Evropy snažil další designér, který se specializoval rovněž na žestě. Jmenoval se Václav František Červený a byl zakladatelem významného uměleckého rodu. Byl dědečkem českého kabaretiéra Jiřího Červeného a pradědem jeho dcery, operní pěvkyně Soni Červené. Na svět přišel 27. září jím den roku 1819 na statku v Dubči u Běchovic. Už ve škole si oblíbil hru na hudební nástroje, a protože byl mimořádně zručný i při opravách poškozených nástrojů, dal ho otec

do učení k uznávanému pražskému nástrojařskému mistrovi Janu Adamovi Bauerovi. Po vyučení pracoval ve Vídni jako tovaryš, následovaly zkušenosti v Bratislavě, Pešti a v Brně. Nakonec si za místo svého budoucího podnikání zvolil Hradec Králové. Důvod jeho rozhodnutí byly celkem praktické. V Praze nechtěl lézt do zeli svému mistrovi, navíc v Hradci Králové v té době působilo plno vojenských jednotek, které často používaly žestové nástroje.

Červený vyráběl mnoho experimentálních nástrojů střední a basové polohy, dnes sběratelské kousky, které měly svého času velký úspěch – jednalo se především o různé tuby, basklaričky, tenkrát se ještě užívalo archaického názvu „zpěvoroh“ (tuba).

„Červený vynalézá pořád něco! On vynalézá už přes třicet let, pokoje si nedá. Je to v tom jakás tvrdošijnost, která se ostatně jeví také v tom, že netrpí a nestrpí, aby byl vedle něho někdo lepší. Ve Vídni překonal Vídeň, v Paříži překonal Paříž, kde byla v Evropě nějaká výstava, Červený vynikl na ní, co první. Červený, to je ten, co tvrdí muziku,“ napsal v jednom ze svých fejetonů jeho obdivovatel Jan Neruda.

Červeného manufaktura rozhodně nebyla malou dílničkou, ale moderní průmyslovou továrnou, v níž od pondělí do soboty panovala desetihodinová pracovní doba. Pro podporu nemocným existovala tovární nemocenská pokladna, do níž přispívali zaměstnanci i majitelé. Dělníci měli úrazové pojištění, do továrny docházel pravidelně závodní lékař. Roku 1890 se dělníci rozhodli, že nevyužijí nabídky majitelů, že mohou mít na prvního máje pracovní volno – navíc prohlásili, že se nezúčastní žádných demonstrací, protože se na všem s panem majitelem vždycky domluví. Václav František Červený a jeho synové se rozhodli založit na oplátku pro zaměstnance penzijní fond. O stabilním prostředí ve firmě svědčí i fakt, že se v továrně nestávkovalo, že tam

Maison Sax (zdroj: sax.dinant.be)

Dinant (zdroj: sax.dinant.be)

bylo mimořádně málo pracovních úrazů a prakticky nulová fluktuace.

Úspěch v New Yorku, zakázky v Rusku

Kromě toho se v Červeného dílně vyklápaly, táhly, ohýbaly, ladily a leštily další nástroje – lesní rohy s vídeňskými ventily, trumpety a trubky, a práce se hrnulo stále víc. Zakázky přibývaly. Svěho času byl nástrojařem evropského významu. Měl obchodní zastoupení v Rusku i v New Yorku. Na mezinárodních výstavách, ať už v Barceloně, Chicagu, Mnichově, Paříži, Filadelfii či Vídni sklízel úspěchy. Z chicagské výstavy odjížděl s nejvyšším oceněním a diplomem následujícího znění: „*Dechové nástroje Červený si zaslouží uznání za vynikající provedení a vynikající práci rukodělnou.*“

Svémi nástroji vyzbrojil královský bavorský 14. pěší pluk v Norimberku i španělskou královskou vojenskou kapelu. Jeho zboží se dostalo na Kubu a přes Ukrajinu a Rusko do Zakavkazí. Na vrcholu kariéry se v jeho dílně vyrábělo až 400 nástrojů za rok – tedy víc než jeden kompletní nástroj za den.

Majitel bohatýrského plnovousu se mohl pyšnit čtyřiačtyřiceti patenty (plus dalšími patnácti vynálezy, které k patentování nepřihlásil). Roku 1844 představil kornon. O tomto novém nástroji se dověděl v Německu Richard Wagner, který Červeného motivoval ke konstrukci nástroje, jenž by vyhovoval jeho požadavkům. Tak vznikla Wagnerova tuba. K Červeného patentním objevům patřil dále takzvaný tritonikon, kontrabasová tuba, kterou sestrojil jako vůbec první na světě, baroxyton, harcovka, sokolovka, primovka, zvonový trojec, poštovka nebo ruské rožky pro pěchotu se zvukovodkami.

Tak kdo byl první?

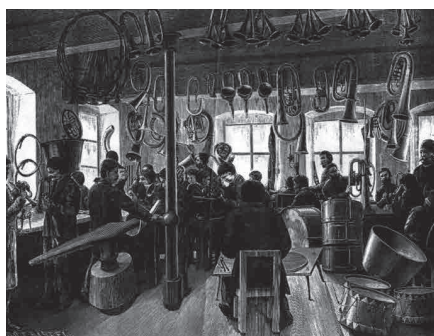
Jako jeden z nejvýznamnějších představitelů rakousko-české nástrojařské školy celý život vedl odborné spory s hlavním reprezentantem té francouzské, Adolphem Saxem. A ti dva se potkali právě v závodě o to, kdo první bude patentovat nástroj dnes známý jako saxofon.

Vracíme se tedy přibližně do roku 1840, kdy výše uvedení pánové pracují na úplně novém nástroji. Podle historiků z Muzea hu-

debních nástrojů v Bruselu (MIM) se později slavný nástroj od Adolpha Saxe prvně veřejně představil v roce 1841. Z neznámých důvodů ale neměl čas prototyp – trubku s klápkami a nasazenou klarinetovou hubičku – dokončit.

V té samé době ale v české dílně Václava Františka Červeného vzniká téměř totožný nástroj, s nímž míří na přehlídku do Paříže. A tam se opět setkávají se Saxem. Ten následně svůj nástroj představuje několika hudebním osobnostem, včetně významného skladatele Hectora Berlioze, který publikoval pochvalný článek v časopise *Journal des débats*, kde ocenil Saxe a jeho „saxofon“(!). K úspěchu mu zásadně pomáhá zakázka od francouzského ministerstva války, které hodlalo pořídit pro armádu nové a zvukově výrazné nástroje. Sax tak vybavil všechny francouzské armádní orchestry saxofony. „*Kapely francouzské armády jsou nejlepší v Evropě od té doby, co používají mých výborných nástrojů,*“ prohlásil neskromně.

A když 21. března 1846 s pomocí armádních zástupců saxofon patentuje, má vyhráno. Alespoň na chvíli. Součástí patentu byl návrh na celkem čtrnáct typů tohoto instrumentu od sopraninového přes altový až po kontrabasový. Řadu z nich ale nedokončil, a než bylo Saxovo „otcovství“ oficiálně uznáno, musel vést mnoho bitev v soudních síních. Kvůli výdajům na soudní pře třikrát zbankrotoval, přesto jeho dílna dokázala vyrobit během necelých dvaceti let dvacet tisíc saxofonů.

Montážní sál (zdroj: www.vfcerveny.cz)

V Paříži se usadil natrvalo. Založil si tam továrnu na hudební nástroje, při níž působil jeho vlastní orchestr. Byl velmi pracovitý. Kromě toho byl vydavatelem, profesorem hudby i sběratelem hudebních nástrojů. Říkal se mu „Stradivari“ dechových nástrojů.

Uchytit se ve francouzské metropoli ale nebylo jednoduché. Pro jeho francouzské konkurenty, kteří vůči němu pociťovali zášť a označovali ho za „malého Belgičana“ nebo „cizince“, se stal soupeřem, kterého bylo nutno zničit. Pokoušeli se podniknout všechno možné, aby mu zabránili v úspěchu – neštíteli se intrik, kampaní v tisku, ani fyzického zastrašování a nakonec v jeho

ateliérech založili požár. Sax sám používal jako podnikatel pochybné metody. Jeho život provázely nekončící pře a soudní spory o pravost jeho vynálezů. Někdy si totiž nenechal zaregistrovat nástroje, které jen mírně vylepšil nebo upravil, a původní výrobci si to nenechávali líbit.

Od roku 1866, v roce, kdy Saxovi patent vypršel, začali ostatní vyrábět saxofony a provádět vlastní vylepšení. Nejprve ve Francii a Belgii, poté ve Spojených státech a jinde ve světě.

Úspěch až (po) v Americe

Navzdory tomu hrál saxofon až do konce 19. století spíš nepatrnou roli. V klasické, stejně jako lidové hudbě ho muzikanti používali zřídkakdy. Zlom nastal v roce 1860. Když vypukla americká občanská válka, vyslala Francie na ochranu New Orleans patnáct tisíc vojáků – i s jejich vojenskými kapelami. Kontaktem s Afroameričany, kteří se postupně dostávali z otrokářských pout, se tento zvláštní hudební nástroj dostal na živnou půdu. Jeho specifický řízný zvuk totiž skvěle ladí s afroamerickými hlasy. Sax přitom svůj nejslavnější nástroj zamýšlel hlavně pro klasickou hudbu.

Během první světové války se saxofon vrátil zpátky do Evropy. A s ním jazz a nový fenomén.

Italský skladatel Gioacchino Rossini saxofon nazval „*nejkrásnějším instrumentem, jaký znám*“, Francouz Hector Berlioz „*výjimečným nástrojem na prahu ticha*“, zatímco podle Georgese Bizeta byl jediným nástrojem, který dokázal „*vyjádřit něhu a rezervovanou vášně*“.

Adolphe Sax zemřel v roce 1884 v Paříži v absolutní chudobě. Továrna V. F. Červený & synové vyrábí plechové nástroje dodnes. Zakladatel rodinného impéria zemřel v sedmdesáti sedmi letech v roce 1896.

Profil

Na Brusel se nedá předem připravit. Brusel se musí zažít. A přesto, že jsem se jako novinářka ocitla v hlavním městě evropské politiky, rozhodla jsem se sbírat a pěstovat jiná žurnalistická semínka.

Ta nakonec vyrostla v rozsáhlou, fotograficky bohatě vybavenou knihu. Dostala název *Jak jsem potkala Brusel* a vydalo ji nakladatelství Grada.

Bruselská sojka má kromě stejnojmenných profilů na Facebooku, Twitteru a Instagramu také blog: www.bruselskasojka.cz

Společenská rubrika

Milí krajané,

nezapomínejte nám včas zasílat zprávy o významných událostech ve Vašem životě. Děkujeme.

12. června 2020 se narodil **Viktor**, syn Jean-Françoise Kayaertse a Silvie Bažantové.

17. září 2020 se narodil **Paolo**, syn Petra Nováka a Valentiny Staveris.

Rodičům i chlapečkům srdečně blahopřejeme a přejeme pevné zdraví, spoustu lásky a radosti.

7. září 2020 oslavila narozeniny kontrolorka účtů Besedy **Martina Schusterová**.

8. září 2020 oslavila narozeniny paní **Eva Demarée Orvanová**, členka Besedy z Wemmelu.

19. září 2020 oslavila narozeniny paní **Anne-Marie Dewinter-Štěpánová**, členka Besedy z Bruselu.

21. září 2020 oslavil narozeniny člen Besedy pan **Miroslav Král** z Buizingenu.

10. listopadu 2020 oslaví narozeniny členka výboru a editorka Zpravodaje **Zuzana Gjerdingen**.

13. listopadu 2020 oslaví narozeniny pan **Michal Hoenig**, bývalý člen výboru Besedy.

17. listopadu 2020 oslaví narozeniny paní **Alena Gilbert**, bývalá dlouhodobá členka výboru Besedy.

23. listopadu 2020 oslaví narozeniny paní **Marta Gregor**, bývalá pokladní Besedy.

Všem oslavencům srdečně blahopřejeme

a do dalších let přejeme hlavně dobré zdraví, spokojenost a krásnou životní pohodu.

Donesla se k nám zpráva, že před časem onemocněla paní **Michaela Swinkels** z Achelu. Přejeme Míše, aby nemoc dobře zvládala, a její rodině přejeme, aby jim na pomoc stačily síly a trpělivost.

Nedávno jsme se též dozvěděli o onemocnění paní **Evy Langerové** z Bruselu. Přejeme jí, aby léčení zabralo a paní Eva se brzy uzdravila.

V únoru 2020 zemřela **Maria Genderme Šiška** z La Louvière.
Čest její památce a upřímnou soustrast její rodině.

Kalendář Českého krajského spolku Beseda:

Burza knih ve prospěch Domova Máří Magdaleny	K dispozici máme na 700 knih. Zarezervujte si vybrané a zastavte se pro ně na adrese Besedy.	Do 1. 12. 2020, pak chceme výtěžek poslat potřebným.
Dýchánek s Ivo Šebestíkem	Pražský dům Avenue Palmerston 16, 1000 Brusel	Z kovidového důvodu se odkládá na jaro.
Mikulášská nadílka	Pavillon de Roodebeek Chaussée de Roodebeek 314 1200 Woluwe-Saint-Lambert	neděle 29. 11. 2020 od 13 do 18 hodin
Společné pečení vánoček	Poprvé (a doufejme, že naposled) se bude konat online.	sobota 5. 12. 2020 od 10 hodin a od 15 hodin

Zpravodaj vychází čtvrtletně, výtisky jsou určeny hlavně členům Besedy. Každý zájemce může dostávat elektronickou verzi Zpravodaje e-mailem, stáhnout si jej můžete i z webových stránek www.beseda.be

Příští číslo vyjde v listopadu 2020, uzávěrka pro vaše příspěvky je 31. října 2020.

EDITOR: Zuzana Gjerdingen, zuzana.gjerdingen@gmail.com, spolek@beseda.be

ADRESA: Český krajský spolek Beseda, 51, rue des Arbalétriers, 1420 Braine-l'Alleud, Belgique

TELEFON: +322 / 384 96 44 nebo +32 497 / 92 81 62